

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีวิวัฒนาการโดยมีบทบาทสำคัญด้านการเป็นศูนย์กลางที่รวบรวมเงินทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์ และสนับสนุนให้นักลงทุนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการถือหลักทรัพย์ ดังนั้นตลาดหลักทรัพย์จึงมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย เป็นกลไกสำคัญในการจัดสรรเงินออมในระยะยาวก่อให้เกิดความคล่องตัวในการไหลเวียนของเงินทุน รัฐบาลจึงพยายามสนับสนุนให้มีการพัฒนาตลาดเงิน และตลาดทุนอย่างมีเสถียรภาพ และมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยถือว่าเป็นตลาดรอง (secondary market) ที่ช่วยสนับสนุนให้การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดแรก (primary market) ให้มีความคล่องตัวโดยจะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางตัวแทนในการซื้อขายหลักทรัพย์ ธุรกิจที่ต้องการเงินทุนสามารถเข้ามาระดมเงินทุนได้เป็นการนำเงินออมของสาธารณะชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นการเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ช่วยให้เกิดการหมุนเวียนซื้อขายหลักทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นช่วยสนับสนุนการพัฒนาระดมเงินทุนในตลาดแรกให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยทั่วไประดับราคาของหลักทรัพย์จะมีการเคลื่อนไหวตลอดเวลาทำให้เกิดความเสี่ยงขึ้นจากความผันผวนเนื่องมาจากพฤติกรรมของการลงทุนในหลักทรัพย์ ดังนั้นการลงทุนในหลักทรัพย์นั้นลงทุนจึงต้องวิเคราะห์แต่ละหลักทรัพย์ถึงผลตอบแทน และระดับราคาที่ซื้อขายกันตามสภาพความเหมาะสมเป็นจริงของพฤติกรรมตลาดหลักทรัพย์สอดคล้องกับความเป็นไปได้ตามแนวโน้มของราคาหลักทรัพย์ในอนาคต (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจัดตั้งขึ้นครั้งแรกในปี 2518 โดยในช่วง 2 ปีแรกของการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้น ประชาชนทั่วไปยังมีความรู้ความเข้าใจในตลาดทุนน้อย ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงนั้นยังอยู่ในช่วงที่เริ่มฟื้นตัว จึงส่งผลทำให้การซื้อขายหลักทรัพย์มีปริมาณน้อยตามไป

ตลาดหลักทรัพย์ของประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มักได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายด้าน ทั้งปัจจัยภายในประเทศ เช่น ปัจจัยทางเศรษฐกิจ อาทิ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สภาพคล่องทางเศรษฐกิจ ระดับอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศ และปัจจัยทางการเมือง อาทิ ปัญหา

เสถียรภาพของรัฐบาล มาตรการ และนโยบายทางการเงิน และการคลัง รวมถึงผลประกอบการของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ปัจจัยภายนอกประเทศ ได้แก่ ภาวะตลาดหลักทรัพย์ในต่างประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ บทบาทของนักลงทุนต่างชาติหรือความเสี่ยงทางการเมือง ล้วนมีอิทธิพลต่อการกำหนดทิศทางตลาดหลักทรัพย์ด้วยกันทั้งสิ้น โดยภาพรวมตลาดหลักทรัพย์ที่สมบูรณ์แบบได้ ซึ่งนักลงทุนที่กำลังพัฒนา ไม่สามารถกล่าวได้ว่าเป็นตลาดหลักทรัพย์ที่สมบูรณ์แบบได้ ซึ่งนักลงทุนในตลาด แบ่งเป็น 3 ประเภทคือ นักลงทุนต่างชาติ สถาบันการเงิน และนักลงทุนรายย่อย ภาวการณ์ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ มีการตอบสนองต่ออิทธิพลที่เข้ามากระทบอย่างรวดเร็ว เนื่องจากนักลงทุนรายย่อยมีอัตราส่วนการลงทุนในตลาดที่ค่อนข้างสูง เมื่อเหตุการณ์ใดที่มีอิทธิพลต่อตลาดเกิดขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่ออย่างรวดเร็ว ดัชนีหลักทรัพย์จึงมักมีการปรับตัวขึ้นลงอย่างรวดเร็วตลอดปี

การลงทุนในหลักทรัพย์ต่างๆ เช่น หุ้นสามัญ หุ้นกู้ พันธบัตรรัฐบาล จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อตลาดเงินทุน และระบบเศรษฐกิจ ทำให้ระบบเศรษฐกิจเติบโตเร็วมากขึ้น และยังมีส่วนส่งเสริมให้ตลาดหลักทรัพย์มีความคล่องตัวมากขึ้น เนื่องจากการซื้อขายหลักทรัพย์มีการเปลี่ยนมืออยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะนักเก็งกำไรจะเปลี่ยนแปลงหลักทรัพย์ที่ลงทุน ที่ตนถืออยู่เสมอ และมีการกระจายการถือหุ้น ดังนั้นเมื่อตลาดหลักทรัพย์มีการเจริญเติบโตแล้ว จึงเป็นตัวที่สะท้อนภาวะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้นด้วย ฉะนั้นเมื่อมีการลงทุนขยายตัว การว่างงานเพิ่มสูงมากขึ้น ทำให้ระบบเศรษฐกิจเติบโตอย่างรวดเร็ว สำหรับนักลงทุนที่เข้ามาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ประเภทแรก เป็นนักลงทุนระยะยาว เช่น ผลตอบแทนจากเงินปันผลในหลักทรัพย์ ส่วนมากจะลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีปัจจัยพื้นฐานดี จ่ายเงินปันผลสูงอย่างสม่ำเสมอ และประเภทที่สอง คือนักเก็งกำไรที่ลงทุนโดยมุ่งหวังผลกำไรจากการเปลี่ยนแปลงในราคาหลักทรัพย์นิยมลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความผันผวน และถือหลักทรัพย์เป็นช่วงระยะเวลาสั้นๆ แต่ไม่ว่าจะเป็นนักลงทุนประเภทใด ก่อนทำการซื้อขายควรมีการวิเคราะห์ และเลือกหลักทรัพย์ที่จะลงทุนให้รอบคอบ และมีหลักการ สำหรับปัจจัยชี้บอภาวะตลาดหลักทรัพย์ ได้แก่ ดัชนีหุ้นในภาวะตลาดหุ้นขาขึ้น ดัชนีหุ้นมีทิศทางสูง และในทางตรงกันข้ามภาวะตลาดหุ้นขาลงดัชนีหุ้นมีทิศทางลดลง จากความสัมพันธ์ของตลาดหลักทรัพย์ และเศรษฐกิจสามารถกล่าวได้ว่า ดัชนีหุ้นในตลาดหลักทรัพย์จึงเป็นดัชนีภาวะเศรษฐกิจของประเทศเช่นกัน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย)

ในปัจจุบันการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์เป็นการลงทุนแบบหนึ่งที่ได้รับความสะดวกจากนักลงทุน โดยทราบได้จากมูลค่าการซื้อขายในแต่ละวันทำการ และหลักทรัพย์เป็นสินค้าชนิดหนึ่งที่มีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้ต้องเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน (listed security) ซึ่งหลักทรัพย์ที่สามารถยื่นคำขอให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยพิจารณาเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน

ทะเบียนได้จะต้องมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขตามที่กำหนดทั้งนี้บริษัทที่ต้องการให้
 หลักทรัพย์ของบริษัทเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนจะต้องยื่นคำขอต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
 ซึ่งคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์จะเป็นผู้พิจารณาคำขอนั้น ในปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์แห่ง
 ประเทศไทยมีหลักทรัพย์จดทะเบียนอยู่เป็นจำนวนมากถึง 392 หลักทรัพย์ (Reuters 2004) ที่เข้ามา
 ทำการซื้อขาย โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ได้หลายกลุ่ม เช่น กลุ่มหลักทรัพย์ กลุ่มพลังงาน กลุ่ม
 ธนาคาร กลุ่มบันเทิงและสันทนาการ และกลุ่มเคมีภัณฑ์ เป็นต้น โดยหลักทรัพย์ในกลุ่มพลังงาน
 เป็นหลักทรัพย์ที่มีพื้นฐานดีมีการประกาศผลการดำเนินงานที่ชัดเจน และมีปริมาณการซื้อขายสูง
 อย่างต่อเนื่อง

หลังจากที่เศรษฐกิจทั่วโลกได้รับผลกระทบจากวิกฤติตลาดสินเชื่อกองสหรัฐฯ ส่งผลให้
 กองทุนที่ลงทุนในต่างประเทศส่วนใหญ่ให้ผลตอบแทนที่ไม่ดีนัก นักลงทุนถึงกับเจ็บกับการลงทุน
 สำหรับสาเหตุหลักที่ทำให้การเคลื่อนไหวของตลาดต่างๆ ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันตลอดเวลา
 ก็คือ ภาวะเศรษฐกิจ และการดำเนินนโยบายของประเทศนั้นๆ ตัวอย่างที่เห็นง่าย ๆ ก็คือ เมื่อปีที่ผ่าน
 มา เศรษฐกิจจีนขยายตัวได้อย่างร้อนแรง ตลาดหุ้นจีนในปีที่แล้วจึงปรับตัวสูงขึ้นอย่างมาก ในช่วง
 เดียวกันเศรษฐกิจสหรัฐฯ เริ่มประสบปัญหาจากภาวะตลาดสินเชื่อ ทำให้ตลาดหุ้นสหรัฐฯ ในปี
 ที่แล้วให้ผลตอบแทนไม่ดีนัก แต่มาในปีนี้เป็นเศรษฐกิจโลกอยู่ในภาวะที่อ่อนแอกว่าปีที่แล้ว และเมื่อ
 เศรษฐกิจโลกไม่ดี เศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ก็ย่อมได้รับผลกระทบไปด้วย ส่งผลให้ตลาด
 หุ้นส่วนใหญ่ปรับตัวลดลง (อยุธยาจำกัด, 2551)

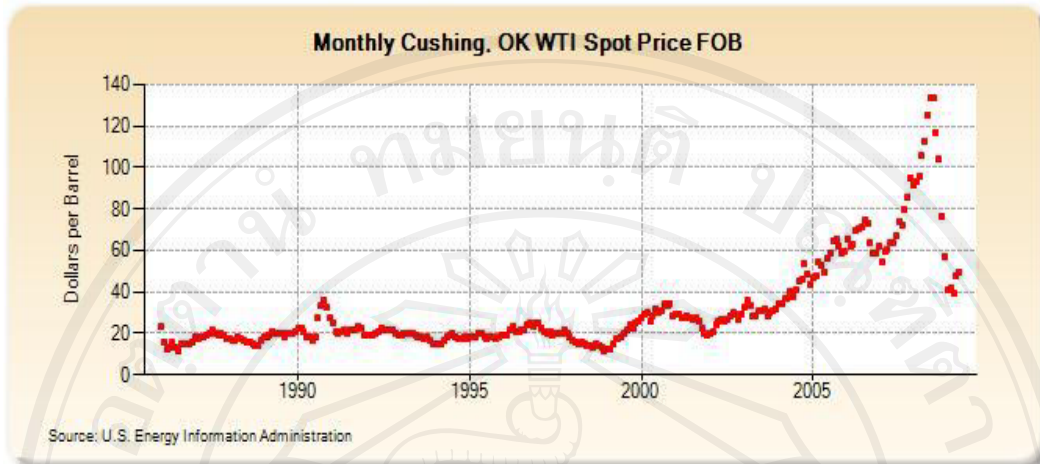
รูปที่ 1 แสดงราคาดัชนีย้อนหลัง

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2552)

จากรูปที่ 1 นั้นจะเห็นได้ว่าดัชนีหุ้นมีลักษณะผันผวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกิดความผันผวนมากในช่วงปีที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. 2008) มีความรวดเร็ว และรุนแรง โดยดัชนีตลาดหลักทรัพย์ ปิดสูงสุดในวันที่ 29 ต.ค. 2008 ที่ระดับ 915.03 จุด และปิดต่ำสุดในวันที่ 9 ม.ค. 2008 ที่ระดับ 616.75 จุด ซึ่งมีความแตกต่างกันถึง 48% และตั้งแต่ต้นปีที่ผ่านมาจนดัชนีตลาดหลักทรัพย์ก็แกว่งตัวขึ้นลงเกินกว่า 20% และในขณะเดียวกันความผันผวนนี้ก็เกิดขึ้นกับตลาดหุ้นทั่วโลกเช่นกัน สำหรับนักลงทุนที่มีประสบการณ์ในตลาดหุ้นมาเป็นเวลานาน ก็จะพบว่าตลอด 30 ปีที่ผ่านมา หุ้นมีความผันผวนมาตลอด มีปีที่ตลาดหุ้นบวกมากกว่า 100% และมีปีที่ติดลบเกือบ 50% และเป็นที่น่าแน่นอนว่าตลาดหุ้นจะยังคงผันผวนขึ้น และลงอย่างนี้ต่อไปในอนาคต ซึ่งผลตอบแทนการลงทุนระยะยาว ข้อมูลจาก SET Research พบว่าในช่วง 30 ปีที่ผ่านมาตลาดหุ้นให้ผลตอบแทนโดยเฉลี่ยประมาณ 12% ต่อปี และข้อมูลที่ บลจ.วธรรม นำเสนอย้อนหลัง 9 ปี (2542 – 2550) พบว่าตลาดหุ้นให้ผลตอบแทนโดยเฉลี่ย 13% ต่อปี ทำให้ผลตอบแทนที่ได้ดึงดูดใจมากกว่าการฝากเงินหรือการซื้อตราสารหนี้ แต่ก็มีความเสี่ยงสูงเช่นเดียวกัน (ณัฐพงษ์, 2551)

รูปที่ 2 แสดงราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก

ที่มา: Energy Statistics from the U.S. Government

จากรูปที่ 2 จะเห็นได้ว่าราคาน้ำมันดิบมีราคาปรับเพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่ช่วงปี 2008 ซึ่งมีราคาสูงที่สุดถึง 133.88 Dollars per Barrel และมีราคาลดลงในช่วงท้ายปีของปีเดียวกัน ซึ่งเมื่อก่อนราคาน้ำมันดิบจะมีราคาที่ขึ้นลงทรง ๆ ตัว สามารถประมาณราคาได้ แต่ปัจจุบันได้รับผลกระทบจากปัจจัยหลาย ๆ ด้านทั้งปัจจัยจากต่างประเทศ และปัจจัยภายในประเทศเอง เช่น ความผันผวนของระบบการเงิน วิกฤตการณ์ทางการเมือง และปัจจัยที่คาดไม่ถึงอีกหลาย ๆ ปัจจัยซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมัน และกระทบไปถึงบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ด้วย แสดงให้เห็นว่าปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อการลงทุนกันอย่างรวดเร็วเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการลงทุนในตลาดที่มีภาวะผันผวน พฤติกรรมในการลงทุนของนักลงทุนรายเล็ก และรายใหญ่ต่างมีการเปลี่ยนแปลงการลงทุนกันอย่างรวดเร็ว เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการลงทุนในตลาดที่มีภาวะผันผวน

ตารางที่ 1 ปริมาณน้ำมันที่ใช้ในการคมนาคมขนส่ง แยกตามประเภทการขนส่ง

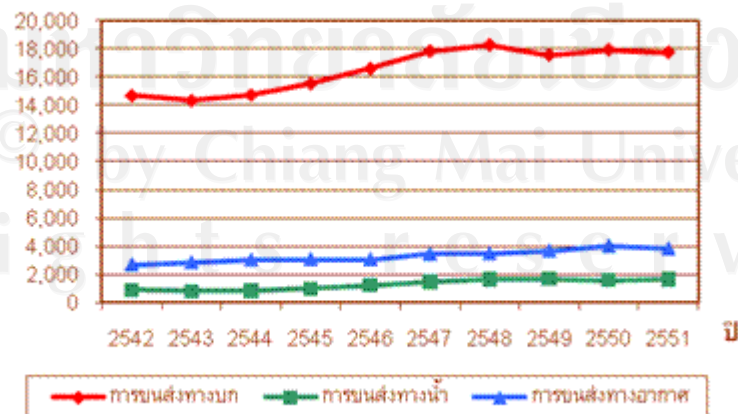
หน่วย : พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ

ประเภทการขนส่ง	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551
การขนส่งทางบก	14,342	14,743	15,561	16,617	17,865	18,312	17,602	17,973	17,788
- การคมนาคมขนส่งทางถนน	14,244	14,638	15,442	16,509	17,767	18,209	17,499	17,868	17,684
- การคมนาคมขนส่งทางรถไฟ	98	105	119	108	98	103	103	105	104
การขนส่งทางน้ำ	824	851	987	1,236	1,480	1,670	1,689	1,618	1,645
- ทางน้ำภายในประเทศ	60	57	65	70	79	67	63	53	66
- ทางน้ำต่างประเทศ	764	794	922	1,166	1,401	1,603	1,626	1,565	1,579
การขนส่งทางอากาศ	2,856	3,038	3,088	3,074	3,467	3,509	3,694	4,031	3,847
- ภายในประเทศ	306	307	275	396	281	265	249	253	245
- ระหว่างประเทศ	2,550	2,731	2,813	2,678	3,186	3,244	3,445	3,778	3,602
รวม	18,022	18,632	19,636	20,927	22,812	23,491	22,985	23,622	23,280

ที่มา: กระทรวงคมนาคม (2552)

รูปที่ 3 ปริมาณน้ำมันที่ใช้ในการคมนาคมขนส่ง แยกตามประเภทการขนส่ง

พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ

ที่มา: กระทรวงคมนาคม (2552)

จากตารางที่ 1 และรูปที่ 3 จะเห็นได้ว่าปริมาณการใช้น้ำมันของกลุ่มนี้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ แต่ขณะเดียวกันก็มีความผันผวน และอ่อนไหวต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่มากระทบทำให้การเคลื่อนไหวของกลุ่มขนส่งปรับตัวขึ้นลงตลอดเวลา ทำให้หลักทรัพย์ในกลุ่มขนส่ง เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจสำหรับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ เนื่องจากหลักทรัพย์ในกลุ่มขนส่งจะได้รับประโยชน์จากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก และการขยายตัวทางธุรกิจของธุรกิจขนส่ง

การจัดทัพลงทุนนั้นจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการลงทุน และความสามารถในการรับความเสี่ยงของผู้ลงทุน ในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมาความผันผวนที่เกิดขึ้น ทำให้นักลงทุนปรับสัดส่วนการลงทุนตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปตามอารมณ์ของตลาด แต่ที่สำคัญของการปรับกระบวนการที่พบบน นักลงทุนต้องไม่ลืมวัตถุประสงค์ของการลงทุนในระยะยาว ความเสี่ยงของการลงทุน และสำหรับผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการลงทุนแล้วก็สามารถพิจารณาจัดการลงทุนที่เป็นส่วนเสริมสำหรับการแสวงหากำไรในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตามโอกาส (ณัฐพงษ์, 2551)

ดังนั้นการที่นักลงทุนจะเลือกลงทุนนั้น นักลงทุนต้องรู้ว่าหลักทรัพย์ที่จะลงทุนนั้น มีความเสี่ยง และมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยนักลงทุนต้องอาศัยเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อเอามาวิเคราะห์หลักทรัพย์สำหรับการลงทุน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาแบบ โคอินทิเกรชัน (cointegration method) และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างหุ้นกลุ่มพลังงาน และกลุ่มขนส่ง เพื่อต้องการทราบถึงทิศทางการปรับตัวในระยะยาว และทิศทางความสัมพันธ์ของหุ้นทั้งสองกลุ่มในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยว่าเป็นอย่างไร เพื่อประกอบข้อมูลในการกำหนดกลยุทธ์ และวางแผนในการลงทุนของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยคาดว่าการศึกษาครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการตัดสินใจของนักลงทุนที่จะเลือกลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มขนส่ง และ / หรือ กลุ่มพลังงาน เพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ความผันผวนของผลตอบแทนระหว่างหุ้นกลุ่มพลังงาน และกลุ่มขนส่ง
2. เพื่อศึกษาทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างหุ้นกลุ่มพลังงาน และกลุ่มขนส่ง ในลักษณะความเป็นเหตุเป็นผล เพื่อเป็นข้อมูลในการประกอบการตัดสินใจในการลงทุนสำหรับนักลงทุน

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจซื้อขายหลักทรัพย์ สำหรับนักลงทุนที่สนใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความผันผวนของราคา และต้องการลงทุนระยะยาว เพื่อหวังผลตอบแทนอย่างอื่นมากกว่ากำไรจากการซื้อขายในระยะสั้น
2. เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผน หรือเป็นเครื่องมือในการประกอบการตัดสินใจให้กับผู้ที่สนใจหรือนักลงทุน ในการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ในกลุ่มพลังงาน หรือกลุ่มขนส่ง
3. เพื่อให้ นักศึกษา และผู้ที่สนใจ ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเพิ่มเติมต่อไปในอนาคต

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษานี้ใช้ข้อมูลดัชนีหุ้นกลุ่มพลังงาน และ หุ้นกลุ่มขนส่ง เป็นข้อมูลแบบทุติยภูมิ (secondary data) จากศูนย์การเงิน และการลงทุนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นข้อมูลรายวันของราคาปิดหลักทรัพย์ที่ทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เริ่มตั้งแต่วันที่ 5 เดือนมกราคม พ.ศ. 2547 จนถึงวันที่ 31 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2552 จำนวน 1,286 ข้อมูล

1.5 นิยามศัพท์

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Stock Exchange of Thailand) หมายถึงสถาบันที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2535 ตามมาตรา 153 จัดตั้งให้ตลาดหลักทรัพย์ดำเนินการในรูปของหน่วยงานที่มีได้แสวงหากำไร โดยทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการดำเนินการซื้อขายหลักทรัพย์ รวมทั้งกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์เพื่อให้การซื้อขายหลักทรัพย์เป็นไปอย่างมีระเบียบ และยุติธรรมประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับตลาดหลักทรัพย์ ได้แก่ ธุรกิจให้บริการเกี่ยวกับหลักทรัพย์จดทะเบียน เป็นสำนักหักบัญชี ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ นายทะเบียนหลักทรัพย์ ธุรกิจให้บริการด้วยข้อมูลเกี่ยวกับหลักทรัพย์ หรือธุรกิจทำนองเดียวกันประกอบธุรกิจอื่น ได้โดยได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์

ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Stock Exchange of Thailand Index: SET Index) หมายถึงดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์ที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงสภาพการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ที่ทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเป็นการเปรียบเทียบมูลค่ารวมวันปัจจุบัน (ราคาตลาด Δ จำนวนหลักทรัพย์ที่จดทะเบียน ณ วันปัจจุบัน) กับมูลค่าตลาดรวมวันฐานคือวันที่ 30 เมษายน 2518 ซึ่งเป็นวันแรกที่ตลาดหลักทรัพย์เปิดให้มีการซื้อขายหลักทรัพย์ตามปกติแล้วดัชนีจะมีการปรับฐานในกรณีที่มีหลักทรัพย์ใหม่เข้าตลาด หรือมีการเพิกถอนหลักทรัพย์ออกจากตลาด หรือบริษัทหลักทรัพย์ที่มีการเพิ่มทุน ลดทุน หรือควบคุมกิจการกับบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548)

ดัชนีราคาหลักทรัพย์ (Stock price index) หมายถึง เครื่องมือทางสถิติที่แสดงการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์โดยรวม คำนวณโดยการเปรียบเทียบมูลค่าตลาดหลักทรัพย์โดยรวมในแต่ละวันกับมูลค่าตลาดรวม ณ วันฐาน โดยวันที่กำหนดให้เป็นวันฐานจะมีค่าดัชนีราคาหุ้นเป็น 100 ถ้าดัชนีมีค่าสูงขึ้น หมายความว่าราคาหลักทรัพย์ส่วนใหญ่ในตลาดหลักทรัพย์ส่วนใหญ่ในตลาดหลักทรัพย์สูงขึ้น เมื่อเทียบกับราคาหลักทรัพย์ส่วนใหญ่ในตลาดหลักทรัพย์ลดลง เมื่อเทียบกับราคาหลักทรัพย์ในวันฐานและวันที่ผ่านมา

มูลค่าตามราคาตลาด (Market capitalization) หมายถึง มูลค่าโดยรวมของหุ้นสามัญของบริษัทใด ๆ ที่คำนวณขึ้นโดยใช้ราคาตลาดของหุ้นนั้นคูณกับจำนวนหุ้นสามัญที่จดทะเบียนทั้งหมดของบริษัทดังกล่าว

หุ้นสามัญ (Common Stock) หมายถึง เป็นหลักทรัพย์ประเภทตราสารทุน ที่บริษัทออกจำหน่ายเพื่อเป็นการระดมทุนมาใช้ดำเนินกิจการ ผู้ถือหุ้นสามัญมีสิทธิร่วมเป็นเจ้าของบริษัทในการออกเสียงลงมติในที่ประชุมผู้ถือหุ้น และร่วมตัดสินใจในนโยบายหรือปัญหาสำคัญ ๆ ของบริษัทตลอดจนจะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบเงินปันผลเมื่อบริษัทมีกำไร และมีโอกาสได้รับกำไรจากส่วนต่างของราคาเมื่อราคาหลักทรัพย์ปรับตัวสูงขึ้นตามศักยภาพของบริษัท รวมถึงมีโอกาสดำเนินสิทธิในการจองซื้อหุ้นออกใหม่เมื่อบริษัทมีการเพิ่มทุน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548)

วอร์เรนต์ (Warrant) หรือใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหลักทรัพย์ หมายถึง ตราสารทางการเงินชนิดหนึ่ง ที่ออกโดยบริษัทจดทะเบียน เป็นตราสารที่ให้สิทธิแก่ผู้ถือ ในการที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทในระดับราคา และภายในระยะเวลาที่ตกลงกันได้

ผลตอบแทนจากหลักทรัพย์ (Security Return) หมายถึงผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริง (realized return) และผลตอบแทนที่คาดหวัง (expected return) ผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงเป็นผลตอบแทนที่เกิดขึ้นหลังความเป็นจริงได้เกิดขึ้น หรือได้รับผลตอบแทนนั้นแล้ว ส่วนผลตอบแทนที่คาดหวัง คือ ผลตอบแทนที่นักลงทุนคาดว่าจะได้รับในอนาคต นั่นคือผลตอบแทนที่ได้คาดหวังไว้ ดังนั้นผลตอบแทนที่คาดหวังเป็นผลตอบแทนที่มีขึ้นก่อนความจริงจะเกิดขึ้น ได้แก่ ดอกเบี้ย (interest) เงินปันผล (dividend) และกำไรจากการที่ราคาหลักทรัพย์เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (capital gain) หรือลดลง (capital loss) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทหลักทรัพย์ที่ถืออยู่

มูลค่าตามราคาตลาด (Market Capitalization) หมายถึง มูลค่าโดยรวมของหุ้นสามัญของบริษัทใด ๆ ที่คำนวณขึ้นโดยใช้ราคาตลาดของหุ้นนั้นคูณกับจำนวนหุ้นสามัญที่จดทะเบียนทั้งหมดของบริษัทดังกล่าว

มูลค่าตามหน้าตราสาร (Par Value) หมายถึง มูลค่าของหลักทรัพย์ที่กำหนดระบุไว้ในหน้าตราสารซึ่งจะเป็นไปตามข้อกำหนดในหนังสือบริคณห์สนธิของแต่ละบริษัท มูลค่าที่ตราไว้เป็นข้อมูลที่แสดงให้ทราบถึงมูลค่าเงินลงทุนเริ่มแรกสำหรับหุ้นแต่ละหน่วย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ทางบัญชี และใช้แสดงให้ทราบถึงทุนจดทะเบียนตามกฎหมาย เช่น ทุนจดทะเบียน 100 ล้านบาท แบ่งเป็น 10 ล้านหุ้น มูลค่าตราไว้หุ้นละ 10 บาท เป็นต้น มูลค่าที่ตราไว้มีประโยชน์ในการกำหนดอัตราผลตอบแทนสำหรับผู้ถือหุ้นกู้ พันธบัตร และหุ้นบุริมสิทธิ เพราะดอกเบี้ยที่จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นกู้ พันธบัตร รวมถึงเงินปันผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ จะกำหนดเป็นอัตราร้อยละของมูลค่าที่ตราไว้ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับราคาตลาดที่ตกลงซื้อขายกันในตลาดหลักทรัพย์ ราคาตลาดจะถูกกำหนดขึ้นโดยภาวะอุปสงค์ และอุปทานในตลาด ซึ่งเป็นไปตามปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์นั้นๆ และสถานะการซื้อขายในตลาด par value อาจเรียกว่า face value (มูลค่าหน้าตราสาร) หรือ nominal value (มูลค่าที่กำหนดไว้)

ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ (Volume) หมายถึง มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ของหลักทรัพย์ที่ทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (หน่วย: บาท)

ความเสี่ยง (risk) หมายถึง ความเสี่ยงในการถือหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์ที่อาจทำให้ผลตอบแทน (return) ที่จะได้รับน้อยกว่าผลตอบแทนที่คาดหวังไว้ ซึ่งสาเหตุก็อาจมาจาก การที่เงินปันผลหรือดอกเบี้ยที่ได้ อาจน้อยกว่าที่คิด (failure of dividend) และ/หรือ ราคาของหลักทรัพย์ที่

ปรากฏนั้นน้อยกว่าที่เราคาดหวังไว้ สาเหตุที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลง (variation) ในผลตอบแทนนั้นก็คือ อิทธิพลบางอย่างที่มาจากภายนอกกิจการซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ส่งผลกระทบต่อหลักทรัพย์ และอิทธิพลจากภายนอกกิจการเองซึ่งสามารถควบคุมได้ ในการลงทุนนั้น ปัจจัยจากอิทธิพลภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้นั้น เรียกว่า Systematic risk ในทางตรงข้าม ปัจจัยอิทธิพลจากภายในกิจการซึ่งสามารถควบคุมได้ เรียกว่า Unsystematic risk

Systematic risk หรือ ความเสี่ยงที่มีผลต่อระบบ คืออัตราความเสี่ยงที่ทำให้ผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์เปลี่ยนแปลงไปโดยก่อให้เกิดผลกระทบต่อราคาของหลักทรัพย์ทั้งหมดในตลาด ซึ่งได้แก่ การเปลี่ยนแปลงในเศรษฐกิจ การเมือง และทางด้านสังคม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ ตัวอย่างเช่น ถ้าระบบเศรษฐกิจตกต่ำ และมีกำไรไปในทางที่ลดลง ราคาของหลักทรัพย์อาจจะปรับตัวในทางที่ลดลงมาก

Unsystematic risk หรือ ความเสี่ยงที่ไม่มีผลต่อระบบ คือ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากปัจจัยที่มีผลกระทบต่อบริษัทใดบริษัทหนึ่ง โดยเฉพาะหรือกระทบกระเทือนต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทนั้นเพียงแห่งเดียว ทำให้บริษัทนั้นเปลี่ยนแปลงไปจากบริษัทอื่น โดยไม่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์อื่น ๆ ในตลาด ซึ่งปัจจัยดังกล่าวอาจได้แก่ การเปลี่ยนแปลงในรสนิยมของผู้บริโภค (consumer preference) การนัดหยุดงานของแรงงานในบริษัท (labor strikes) ปัจจัยนี้มีผลกระทบต่อผลตอบแทนของบริษัทหนึ่ง แต่ไม่มีผลกระทบต่อทั้งตลาดหลักทรัพย์

Volatility หมายถึง ค่าที่แสดงให้เห็นว่าในอดีตที่ผ่านมาหุ้นสามัญมีการเคลื่อนไหวขึ้นลงรวดเร็ว และรุนแรงเพียงใด